

SAJÓ-BÓDVA VÖLGYE ÉS KÖRNYÉKE Hulladékkezelési Önkormányzati Társulás

2014-2018. ÉVEK IDŐSZAKÁRA SZÓLÓ BELSŐ ELLENŐRZÉSI STRATÉGIAI TERVÉHEZ SZÜKSÉGES

KOCKÁZATELEMZÉS

A költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (Bkr.) 29. (1) bek. értelmében az ellenőrzési munka megtervezéséhez a belső ellenőrzési vezető **kockázatelemzés alapján stratégiai ellenőrzési tervet** készít, mely – a Bkr. 30 § (1) bek. szerint – a költségvetési szerv hosszú távú céljaival összhangban meghatározza a belső ellenőrzésre vonatkozó stratégiai fejlesztéseket a következő négy évre.

A TÁRSULÁS Belső Ellenőrzési Kézikönyvének előírása szerint a Megbízott a belső ellenőrzési terv megalapozásához szükséges kockázatelemzést (Bkr. 17. § (2) bek. c) pontja) Dr. Galambos Péter – Dr. Fekete István: „Kockázatelemzés lépésről lépésre” című könyvében rögzített **módszertan** alapján végzi.

A KOCKÁZATKEZELÉS LÉPÉSEI:

- I. Kockázatok azonosítása
- II. Kockázatok értékelése
- III. Kockázatra adott reakciók
(kockázatkezelés)
- IV. Kockázatok felülvizsgálata

I. Kockázati tényezők azonosítása:

- 1) Az értékelés során használt hatástényező kiválasztása
- 2) Kockázat tényezők csoportjainak meghatározása
- 3) Kockázati tényezők feltárása

- 1) **Az értékelés során használt hatástényező:** A Társulás költségtakarékos és hatékony működése.
- 2) A kockázatfelmérés alapján a kockázatelemzésnél figyelembe vett **kockázati tényező csoportok** (folyamatok):

Az egyes folyamatokhoz tartozó konkrét kockázati tényezők a korábbi időszak ellenőrzési tapasztalatai alapján kerültek meghatározásra.

- 3) **Kockázati tényezők feltárása:** A kockázati tényezőket a kockázatok hordozó tevékenységek alapján határoztam meg. Tevékenységenként négy kockázati tényező meghatározására került sor.

II. Kockázatok értékelése:

- 1) Valószínűségi skála meghatározása
A rendelkezésre álló tapasztalatok alapján a feltárt kockázatok az elemzés évében milyen valószínűséggel fognak bekövetkezni?
- 2) Hatásskála meghatározása
A kockázatok felmerülése esetén azok hatása milyen nagyra becsülhető.
- 3) Mennyiségi értékelés lefolytatása
Az egyes kockázatok valószínűségének és hatásának meghatározása a hatástényező tekintetében
- 4) Kritikus tényezők kiválasztása
A kockázati együtttható meghatározása

1) Az alkalmazott valószínűségi skála meghatározása:

- 1 - 1-20 % közötti valószínűség (nagyon alacsony valószínűségű)
- 2 - 21-40 % közötti valószínűség (alacsony valószínűségű)
- 3 - 41-60 % közötti valószínűség (közepes valószínűségű)
- 4 - 61-80 % közötti valószínűség (magas valószínűségű)
- 5 - 81-99 % közötti valószínűség (nagyon magas valószínűségű)

2) Az alkalmazott hatásskála meghatározása:

- 1 - 0-20 % (nagyon alacsony hatású)
- 2 - 21-40 % (alacsony hatású)
- 3 - 41-60 % (közepes hatású)
- 4 - 61-80 % (nagy hatású)
- 5 - 81-99 % (nagyon nagy hatású)

3) és 4) Mennyiségi értékelés és kritikus tényezők kiválasztása:

A kritikus tényezők kiválasztásához meg kell határozni az egyes kockázati tényezők kockázati együttthatóját K, amely pl. a következő képlet szerint számítható ki: $K = V + 2 * H$, ahol V= Valószínűség, H= Hatás.

Egy kockázati tényező esetében a kockázat automatikusan kritikus, ha értéke 11 és 15 között van. Jelen kockázatelemzésben négy kockázati tényezőt alkalmaztam, ezért egy tevékenység esetén **a kockázat automatikusan kritikus, ha annak értéke 44 és 60 között van.**

III. Kockázatra adott reakciók:

- A kritikus kockázatokra javaslatokat kell kidolgozni
- A javaslatok alapján intézkedéseket kell kidolgozni
- Kockázatok és intézkedések nyilvántartásának vezetése

A stratégiai terv érvényessége idején a **kockázatosnak bizonyult területeken belső ellenőrzések lefolytatása javasolt.**

1) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *a költségvetés tervezésének és végrehajtásának folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- költségvetés tervezése	3	4	11	Előirányzat gazdálkodás ellenőrzése Kötelezettségvállalások vizsgálata
- költségvetés módosítása	3	4	11	
- zárszámadás alátámasztása	4	3	10	
- előirányzatok betartása	5	4	13	
Kockázati együtthatók összesen:	15	15 x 2 = 30	45	

2) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *bevételek beszédésének, elszámolásának folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- térítési díj beszédésének szabályossága	5	4	13	A társulás bevételeinek (pl. térítési díjak) vizsgálata
- egyéb bevételek beszédésének szabályossága	4	3	10	
- bevételek elszámolásának pontossága	3	3	11	
- bevételek bizonylatoltsága	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	16	12 x 2 = 24	44	

3) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *főkönyvi könyvelési és számviteli folyamat.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- bevételek és kiadások elsz. szabályszerűsége	4	4	12	Bevételek és kiadások elszámolása, főkönyvi könyvelés, az általános forgalmi adó elszámolásának ellenőrzése, házipénztár, banki forgalom ellenőrzése,
- fők. könyvelés és mérlegtételek pontossága	3	4	11	
- banki és pénztári pénzforgalom szabályossága	4	5	14	
- mérlegtételek alátámasztása	3	4	11	
Kockázati együtthatók összesen:	14	17 x 2 = 34	48	

4) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: a személyi juttatások elszámolásának folyamata.

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- közalkalmazotti besorolás szabályossága	3	4	11	Az alkalmazott dolgozók besorolásának ellenőrzése, személyi juttatások vizsgálata, túlórák elszámolásának ellenőrzése.
- köztisztviselői besorolás szabályossága	3	3	9	
- személyi nyilvántartás vezetésének teljessége	4	4	12	
- személyi jellegű juttatások kezelése	4	4	12	
Kockázati együtthatók összesen:	14	15 x 2 = 30	44	

5) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: beruházások és felújítások lefolytatásának folyamata.

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- beruházások és felújítások szabályozottsága	4	5	14	Beruházási tevékenység ellenőrzése, , egyes felújítások vizsgálata.
- beruházások és felújítások nyilvántartása	3	4	11	
- beruházások és felújítások bizonylatoltsága	4	3	10	
- aktiválás, üzembe helyezés szabályossága	4	4	12	
Kockázati együtthatók összesen:	15	16 x 2 = 32	47	

6) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: karbantartások végzésének folyamata.

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- karbantartási tevékenység szabályozottsága	4	5	14	Karbantartások szabályos és hatékony végzésének vizsgálata.
- karbantartások hatékony lebonyolítása	3	4	11	
- karbantartási munkák bizonylatoltsága	4	3	10	
- a kapcsolódó anyagfelhasználás szabályossága	4	4	12	
Kockázati együtthatók összesen:	15	16 x 2 = 32	47	

7) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *tárgyi eszköz gazdálkodás folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- tárgyi eszköz gazdálkodás szabályozottsága	4	5	14	Tárgyi eszköz gazdálkodás vizsgálata, kis értékű tárgyi eszközök ellenőrzése.
- nagy értékű tárgyi eszközök nyilvántartása	3	4	11	
- kis értékű tárgyi eszközök nyilvántartása	4	3	10	
- használatra átadás, aktiválás	4	4	12	
Kockázati együtthatók összesen:	15	16 x 2 = 32	47	

8) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *a gépjármű-üzemeltetés folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján 2011. évre javasolt ellenőrzés:
- gépjármű-üzemeltetés szabályozottsága	3	4	11	A gépjármű-üzemeltetés szabályosságának ellenőrzése.
- a menetlevelek vezetésének szabályossága	4	4	12	
- a gépjárművek üzemanyag elszámolása	4	5	14	
- a jogszabályok és a helyi szabályozás összhangja	4	4	12	
Kockázati együtthatók összesen:	15	17 x 2 = 34	49	

9) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *dologi kiadások folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- beszerzés indokoltsága	3	5	13	A teljesített dologi kiadások vizsgálata, karbantartási tevékenység ellenőrzése.
- felhasználás dokumentálása	4	3	10	
- elszámolás szabályossága	3	4	11	
- egyes szakfeladatok könyvelése	5	3	11	
Kockázati együtthatók összesen:	15	15 x 2 = 30	45	

10) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *a működés szabályozottságának folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- törvényben előírt szabályzatok tartalma	4	3	10	A szabályzatok, illetve a FEUVE rendszer, működésének vizsgálata, belső szabályzatok és rendelkezések betartásának, bizonylati rend ellenőrzése.
- belső szabályozás megfelelősége	4	4	12	
- kötelezettségvállalások vezetése	3	3	9	
- utalványozás, ellenjegyzés megfelelősége	5	4	13	
Kockázati együtthatók összesen:	16	14 x 2 = 28	44	

11) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *készletgazdálkodás folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- élelmiszer beszerzés szabályossága	4	4	12	Készletgazdálkodás, élelmiszer beszerzés és felhasználás ellenőrzése,
- élelmiszer felhasználás szabályossága	5	4	13	
- nyersanyagnormák betartása	4	3	10	
- térítési díj beszedésének szabályossága	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	17	14 x 2 = 28	45	

12) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *selejtezés és leltározás folyamatai.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- selejtezés lefolytatásának szabályossága	4	4	12	Selejtezési tevékenység, leltározási tevékenység, mérleg leltárral történő alátámasztásának vizsgálata.
- selejtezési jegyzőkönyvek tartalma	3	4	11	
- leltározás szabályossága, dokumentálása	3	3	9	
- mérleg alátámasztása leltározással	4	5	14	
Kockázati együtthatók összesen:	14	16 x 2 = 32	46	

13) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *Az egyes végzett feladatok rendszerszemléletű vizsgálata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- a feladat szabályozottsága	5	4	13	Adott feladat végzésének átfogó vizsgálata,
- vonatkozó szerződések megfelelősége	4	3	10	
- a feladat bizonylatoltsága	4	5	14	
- a feladat személyi feltételei	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	17	14 x 2 = 30	47	

14) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *közbeszerzési eljárás lefolytatásának folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- közbeszerzési terv tartalma	5	3	11	Közbeszerzési eljárások lefolytatásának vizsgálata
- közbeszerzés eljárás szabályszerű lefolytatása	4	5	14	
- közbeszerzés bizonylatoltsága	4	3	10	
- vonatkozó szerződés végrehajtása	5	4	13	
Kockázati együtthatók összesen:	18	13 x 2 = 30	48	

15) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *hazai forrásokból támogatott pályázatok megvalósításának folyamata..*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- pályázati elszámolás megfelelősége	3	5	13	Pályázati elszámolások vizsgálata, pályázati pénzeszközökből megvalósult fejlesztések ellenőrzése,
- szerződés és lebonyolítás összhangja	4	4	12	
- pályázati dokumentáció teljessége	3	4	11	
- vonatkozó főkönyvi könyvelés pontossága	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	14	16 x 2 = 32	46	

16) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *európai uniós forrásokból támogatott fejlesztések végrehajtásának folyamata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- pályázati elszámolás megfelelése	3	5	13	Európai uniós pályázati elszámolások vizsgálata, európai uniós pályázati pénzeszközökből megvalósult fejlesztések ellenőrzése,
- szerződés és lebonyolítás összhangja	4	4	12	
- pályázati dokumentáció teljessége	3	4	11	
- vonatkozó főkönyvi könyvelés pontossága	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	14	16 x 2 = 32	46	

17) Kockázatelemzéssel vizsgált tevékenység: *számítástechnikai rendszerek működésének vizsgálata.*

Azonosított kockázati tényezők megnevezése	Valószínűség	Hatás	Kockázati együttható	A kockázatelemzés alapján javasolt ellenőrzések:
- a program jogtisztasága, megfelelése	4	5	14	Adott területen alkalmazott számítógépes programok által előállított adatok megfelelőségének ellenőrzése.
- programleírás pontossága, aktualizáltság,	4	4	12	
- szolgáltatott adatok teljessége,	5	4	13	
- szolgáltatott adatok pontossága	4	3	10	
Kockázati együtthatók összesen:	17	16 x 2 = 32	49	

IV. Kockázatok felülvizsgálata: A kockázatok felülvizsgálata évente, de legkésőbb a 2019. - 2023. évekre vonatkozó Stratégiai ellenőrzési terv összeállításánál kerül sor.